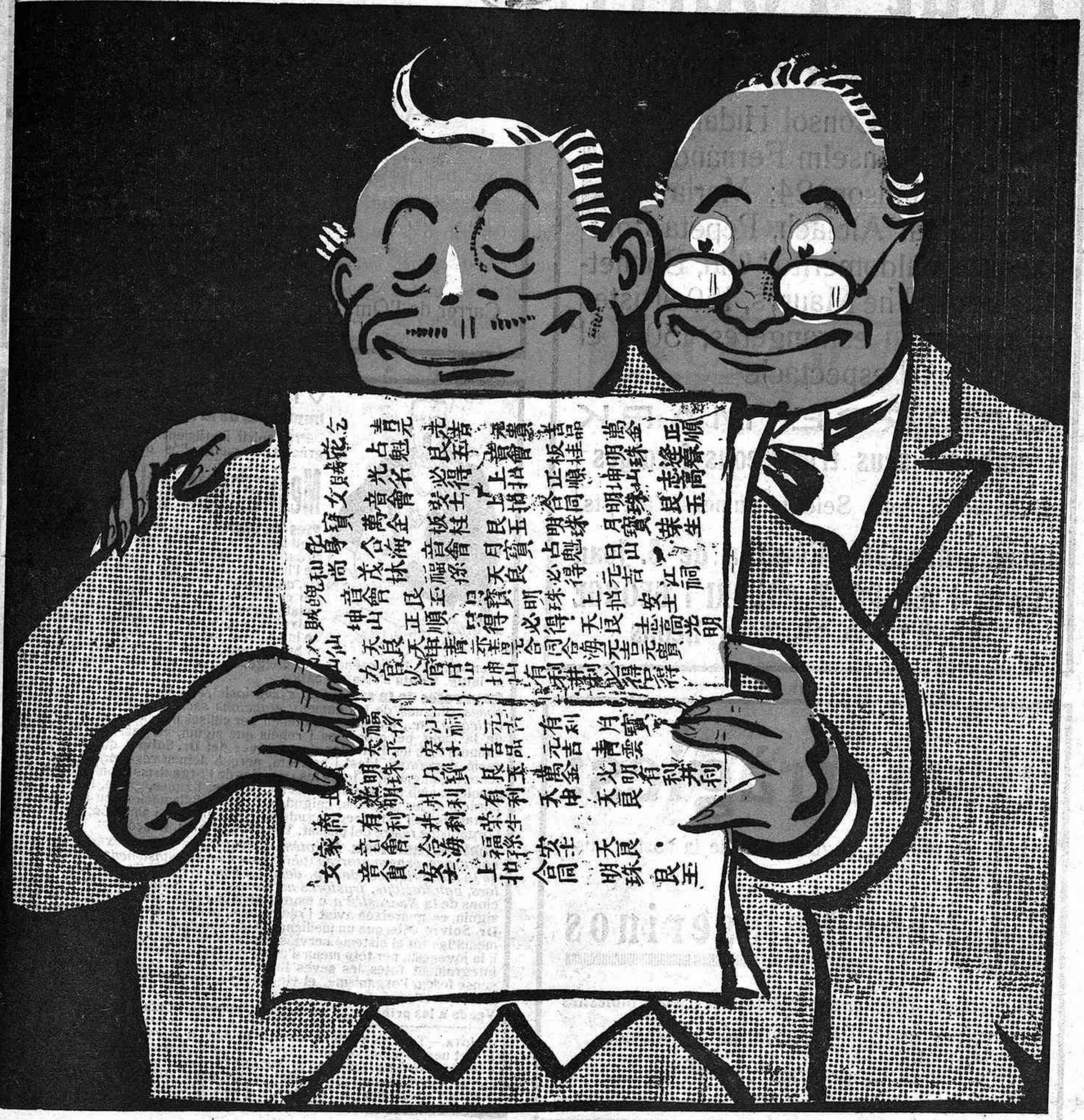
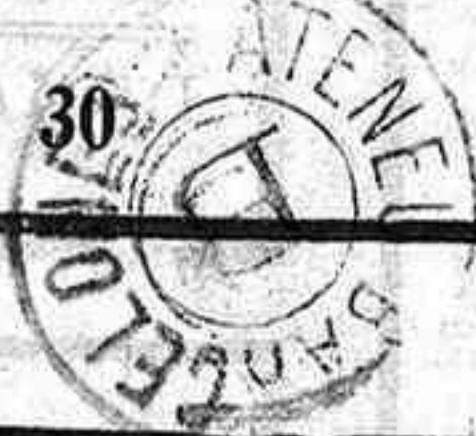

L'Esquella de la Torratxa

ANY LI - Núm. 2557 - 15 cts. - Atrassats 30

ORIENTACIONS

- I ara! Què llegeixes, un diari xinès?
- Sí; la premsa de l'orient crec que és l'única que pot *orientar-me*

TEATRE COMIC

Avui, divendres, a les 10'15 presenta
MANUEL SUGRAÑES
el gran espectacle

Pout-Pourri

Els millors quadros de les millors revistes

Ja són aquí Consol Hidalgo, Pep Moncayo, Anselm Fernández, 24 Rodney Hudson, 24; Maria Severini, Empar Albiach, Pepeta Fontdevila, "Baldomerito" Cid, Bonnetty, Sierra, The Maurys, 150 artistes espanyoles i estrangeres, 150 i el sensacional espectacle

GEORGE MARK
amb els seus tres lleons ferotges

Butaques a 5 pts. Seients numerats a 2 pts.

Demà, dissabte, Revetlla de S. Joan Tarda i nit, **POUT-POURRI** i **GEORGE MARK** amb els seus lleons

Blenorràgics:

No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els

Cachets Neisserinos

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la capsula: 5'50 pessetes

TRENCATS

temps i diner, no deveu comprar cap aparell sense visitar abans aquesta casa.

Tingueu sempre present que, els millors aparells del món per al guariment de tota mena d'hèrnia en homes, dones i criatures, són els de la casa **TORRENT**. Sense traves ni elàstics enfargosos de cap mena. No molesten ni embarassen, deixant que hom es mogui lliurement i faci els treballs mes durs i pesats, sense la més petita molèstia. Si voleu estalviar salut,

CASA TORRENT - 13, Unió, 13 - BARCELONA

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

VIES URINÀRIES
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillosos sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *potucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sòkatarç, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

LES LLUMS DE SANT JOAN

la nit de Sant Joan s'encendran les fogueres de la ciutat. Des de la muntanya de Montjuich, o des del Tibidabo, la gent que hi vagi podrà veure les mil flames ardents dels barris que s'enlairen en la fosca, donant a Barcelona l'aspecte brillant de la seva tradició històrica. Barcelona és un fogueral, és la ciutat de les fogueres espirituals. No hi ha problema, inquietud, amor, lluita o qüestió que no hagi encès a Barcelona la flama ardent d'ésser-hi, d'aportar-hi la seva obra.

I és que Barcelona és una flama, en tot ella hi ha aquest ambient viu per a les coses, aquesta gràcia de les flames que, en enlairar-se al cel, es corben una mica per donar-les l'elegància de ço que puja sensualment.

A la nit de Sant Joan tot queda perfumat de romaní i de clavells; d'alfàbrega i de roses... La gent es llança al carrer i en els ulls d'elles hi ha les guspises del desig primaverat que s'encenen com brases; en els ulls d'ells hi ha com els reflectors dels que no saben mirar les dones sense veure-les quasi del tot despullades... Hi ha la festa pagana de menjar i beure, de cantar i riure, d'admirar la matinada, de conixer l'hora blava i rosa de l'alba, en què el sol surt del llit marítim, mentre al damunt de les pedres del trenca-ones s'ajeu les famílies obreres de Barcelona que van al mar o a la muntanya a passar la nit amb l'alegria dels que surten amb llibertat... Tot és permès aquell dia. Tot. És una festa com la de Sant Silvestre, a Berlín; com la del 14 de juliol, a París; com la de la nit de Nadal, a Madrid.

I ja al carrer, la gent s'arrossega i es deixa anar; la gent va i torna, camina i reula, sense saber on va, què és el que vol, què és el que desitja... Només sap que ha de beure, que ha de riure, que ha de cantar i que ha de conquistar el cor o els sentits d'una noia... Sonen les orgues de Barbàrie, sonen les pianoles imponents; s'emplena l'ambient de música estúpida, de luxúria, de ximpleria...

Es barregen a les panxes el vi negre i les taronjades; l'orxata de xufa i l'aiguardent; aquelles coques ensucrades que regalimen dolceses empalagoses i aquells estofats perfumats o malolorants de les barraques de la Barceloneta: aquelles processons de neules i aquelles paelles fetes amb tot, menys amb arròs...

I així es passa la nit; bevent gaseosa a les taules dels cafè on hi ha ball; a les parades on hi ha aiguardent i coques fresques...

A la nit de Sant Joan, tota la ximpleria que portem a dintre, surt fora... Potser fan les fogueres per cremar-la.

FRANCESC MADRID

L'ARISTOCRACIA, L'ESPERITISME I ELS ESPAVILATS

Una coneguda aristòcrata fa poc havia abraçat l'espiritisme amb un ardor de neòfita. Havia trobat un mitjà força notable, que, casualment, era un jove gentil.

L'aristòcrata reuní un dia els seus amics i els presentà el jove i graciós mitjà, al qual els presents pregaren que mostrés les seves habilitats.

Hom apagà els llums per permetre-li posar-se en relació amb els esperits: l'ombra de Maquiavel i de Bosco foren invocades. Però quan l'electricitat tornà a aclarir la sala, el gentil efebus havia desaparegut. Havia desaparegut també un collar de perles d'una estimada amiga de l'alludida aristòcrata.

L'aristòcrata ha quedat desolada. Ningú no sap, però, si plora més la pèrdua de la joia o la del mitjà.

LES DISTRACCIONS

Lluís Capdevila s'havia tret el monocle i se l'havia posat a la butxaca de l'armilla.

Trobà un company i es van asseure a la terrassa d'un cafè a fer beguda.

En arribar l'hora de pagar, Capdevila, distret, treu el monocle i l'allarga al cambrer; aquest, més distret encara, el fa dringar sobre la taula i l'esbocina.

Gran astorament de tots plegats i una gentilesa del cambrer que no volgué cobrar.

D'ara endavant, Lluís Capdevila pensa dur el monocle enganxat amb màstic per no tornar-lo a confondre amb un duro.

ELLA PORTA LES CALCES

El senyor P., director d'un important diari, és un home d'un geni inaguantable que pateix l'obsessió autoritària.

Hom creuria, en oir-lo parlar i manar despòticament els redactors, que es tracta d'un caràcter enèrgic. Doncs,

bé, aquella fera apocalíptica, en arribar a casa seva es torna mansoi com un anyell i fins permet que la dona se li posi les calces, no en sentit figurat com es sol dir de molts pobres d'esperit, sinó d'una manera autèntica.

Ara que, segons males llengües, ho fa per estalviar-se de comprar-li roba interior.

EL NUMERO 100

Els coneguts autors madrilenys, senyors Paradas i Giménez i el mestre Guerrero, per donar l'exclusiva de "Los faroles" a la companyia Caballé-Vendrell, van exigir-los signar cent representacions d'una ximpleria titulada "Viva la cotorra!", que també es deu a llur paternitat.

Però com sigui que l'esmentada companyia ha d'acabar la temporada molt aviat, hom va dir a Caballé:

—Com us ho fareu per complir aquest compromís, si no queda temps material?

—No ho sé—va respondre el popular baríton—; però no us càpiga cap dubte que aquesta obra arribarà al número 100.

LA NIT DE L'AMOR

Aquest és el títol—com sap tothom, perquè tothom l'ha aplaudit—d'una bella comèdia de Santiago Rusiñol.

La nit de l'amor és la nit de Sant Joan.

Ara, anem a veure què és la nit de Sant? Com és? La gent jove—i la vella— aquesta nit es llança al carrer amb ganes de divertir-se, sigui com sigui, i costi el costi. Quan la gent es llança al carrer amb aquestes intencions, ja podem tremolar.

Als tramvies i als autòmibus homes i dones hi van premsats com si fossin anxoves.

A cada carrer hi ha una foguera, on cremen totes les desferres i trastos vells del carrer. Aquestes fogueres fan una pudor que no es pot aguantar. Però es veu que amb la pudor aquesta no n'hi ha prou. Es necessària la de la pólvora. La pólvora, altrament, esclata en piules i tronades d'una manera tan descomunal que cada carrer sembla una barricada.

Com si l'escàndol de la pirotècnia no fos prou, en molts carrers hi ha ball.

La pols, la pólvora i el fum de fusta vella cremada fan l'atmosfera irrespirable.

Tothom corre, tothom balla. I amb el córrer i el ballar, la gent sua; suen els vells, les criatures, els casats, els solters, les mares de família. A mitja nit, la pudor de suor s'uneix a les altres pudors. Es la propina.

Malgrat la suor, i el ballar, i el cansament, tothom crida. No hem pogut esbrinar el per què dels crits d'aquesta nit tan poètica en què es celebra els solstici d'estiu.

La gent es reuneix en colles: per a fer més broma, que vol dir escàndol. Aquestes colles van a la Barceloneta, a Monjuich, al Tibidabo, a Les Planes, a tot arreu on hi hagi una font. Tampoc hem pogut saber mai el per què aquesta gent té tanta mania a les fonts, ja que és una gent que —i en això els aprovem el gust— beu de tot, menys aigua.

Aquesta gent corre tota la nit, menja coca ensucrada, beu aiguardent, compra una alfàbrega, un ram de clavells. I torna a casa ja amb el sol alt. Hi torna cansada, bruta de suor, de pols, d'oli, de vi.

Aquesta és la nit de l'amor? Sí, en un recó de muntanya, tal com ens la presenta Rusiñol, potser sí. Però a la ciutat...

VIRAI

COM SON ELS NOSTRES ACTORS

AVELÍ GALCERAN

Avelí Galceran... Després de dir aquest nom, penseu de seguida, inevitablement, en "El pintor de miracles". El popular sàinet de Rusiñol no ha tingut millor intèrpret, ni Avelí Galceran ha interpretat cap obra amb més èxit. I és que el protagonista d'aquest sàinet enclou d'una manera típica l'art d'Avelí Galceran: és a dir que, quan es sent melangiós, fa riure brutalment la multitud...

Hi ha ha evidentment, en el seu art una mica apagat, de mitjos tons, que no pren un gran relleu ni una gran força, una sensibilitat amagada, potser ignorada pel mateix actor.

D'aquesta sensibilitat recòndita, ve en gran part la melangia, que us inspiren els personatges còmics que interpreta. Els hagi fet com els hagi fet l'autor, ell els encomana sempre un aire de desgraciats... Diríeu que els retalla, que els encongeix, que els anulla per tota falta reacció vital. No diem això pejorativament. Al contrari, la seva personalitat de còmic ve d'aquesta faisó més que de veure l'art, de veure la vida. Es una posició que, explotada més conscientment, i, sobretot, en països d'escena més vasta que la nostra, hauria pogut ésser un tresor per al seu autor.

Els defectes de Galceran són, aproximadament, els de la majoria dels còmics de la nostra terra. La d'haver viscut sempre en els mateixos ambients, de no haver viatjat, de no haver tingut un tracte social més ample i més divers, de no haver conegut ni una aristocràcia ni un veritable llibertinatge. Es a dir, la menestralia que porten no solament molts actors, sinó molts autors ficat al moll dels ossos i que dona un to de casolanisme baix de sostre a una gran part del nostre teatre, i que si li lleva la brillantor dels ambients aristocràtics, no el deixa penetrar tampoc en la violència de les passions populars.

LA SETMANA QUE VE: JAUME BORRAS

AL SETE CEL

Un dinar de jovenetes romàntiques tingué lloc l'altre dia a París. Quatre d'elles, entre els setze i divuit anys, al moment del xampany, obligaren a prometre a llurs pretendents que llurs esposalles es celebrarien en avió.

Si et vols maridar amb mi, porta'm a l'atzur. Veurem com s'hi està al setè cel.

Realment, les noies, abans dels vint anys, tenen dret a tenir el cap als núvols.

Avelí Galceran

ELS JOVES FIS- CALS D'AVUI

La generació actual pateix dues infeccions igualment lamentables: l'americanisme, que s'emporta darrera seu una gran majoria de baliga-balagues entusiastes de la boxa, del "charleston" i del vedell d'or, i el germanisme, que abassega i cóna fesomia a l'escamot intel·lectual.

Avui parlarem dels darrers, per tal de palesar la buidor que els caracteritza i perquè són expressió del nivell cultural de la nostra època, molt inferior, fins en aquest terreny, al que varen assolir els homes del segle passat, als quals, però, vol negar-se tota belligerància.

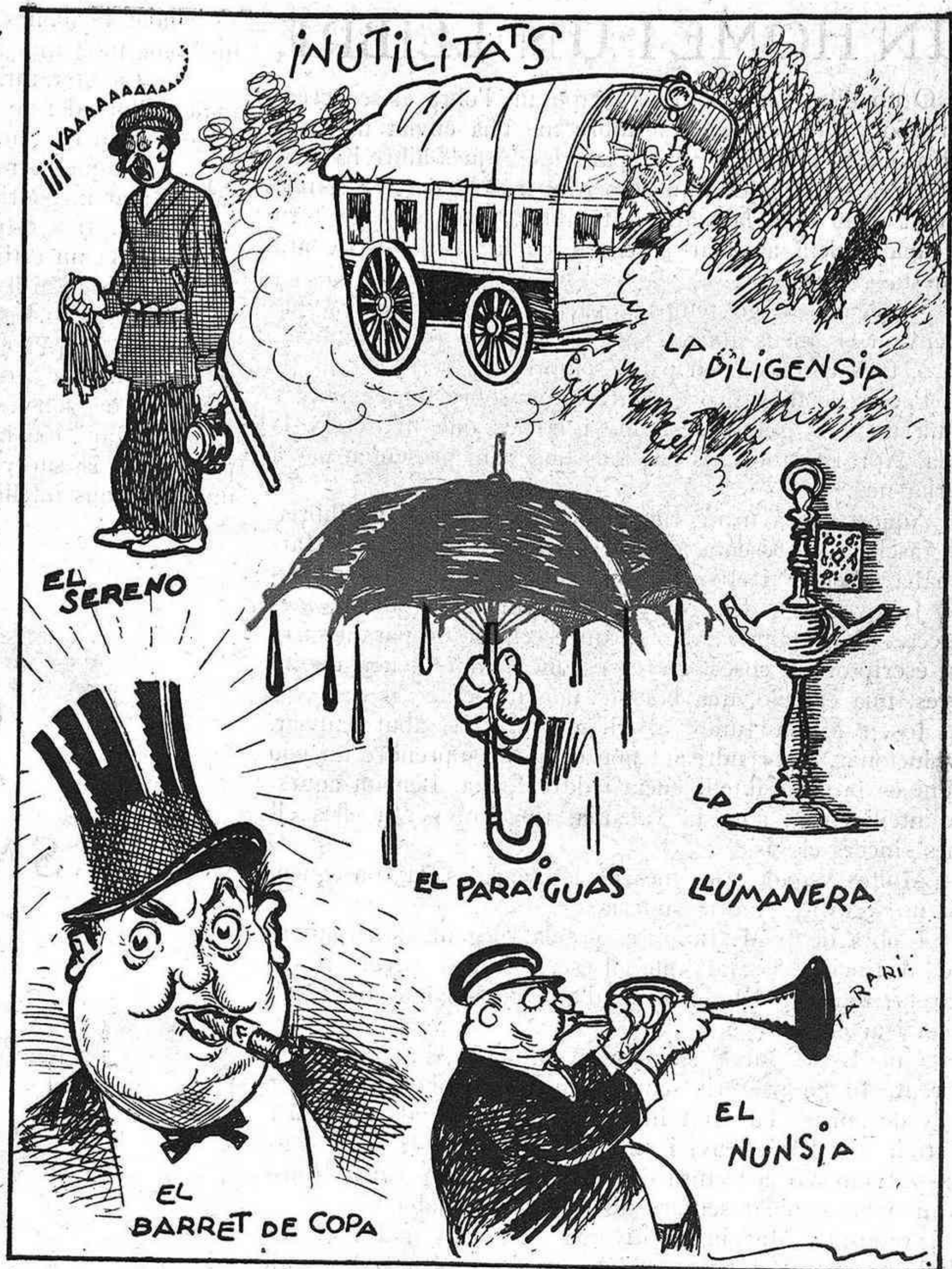
El tipus de l'intel·lectual modern, del jove que no arriba als trenta anys, està empeltat d'un germanisme anti-pàtic i repugnant que li dona una pose de *herr professor* atapeït de cultura de seminari, bona només per a presumir una pedanteria insuportable.

Ell coneix i té perfectament classificats i marginats els textos de tots els tractadistes de filosofia i de ciència; ell sap de memòria els catàlegs de les més importants cases editorials d'Europa, i tot aquest bagatge no li serveix per a altra cosa que per escampar les cites erudites a tort i a dret, per tal d'estalviar-se les pròpies opinions, o dissimular tota manca de criteri propi.

Ell està en possessió de la veritat absoluta, i, com a tal, dogmatitza d'una manera aclaparadora, fent-se resò sempre de les idees emmatllades als arbitraris autors que han passat per les seves mans. Així es comprèn que davant les valors del segle XIX, que no pot equiparar, adopti una severa actitud fiscal i es limiti a fer-ne una crítica despietada, retreient-los defectes de tècnica. Perquè, això sí, la tècnica en tots els seus aspectes, que tira a fer del cervell de l'home una màquina més i que vol envair les arts plàstiques per tal de subjectar-les a normes geomètriques ofegadores dels esplais de la fantasia, la tècnica que va concebre i volia imposar al món tota mena de "kolosalismes", és el seu evangeli estètic.

Ell, davant els homes que barrejaven ponderadament les guspies genials de la intel·ligència amb les explosions sentimentals, i es donaven a la vida en cos i ànima, els homes romàntics del segle XIX que el mateix feien un sonet que aixecaven una barricada, no sap fer altra cosa que sotmetre'ls a un anàlisi fred, amb arranjament a les normes acadèmiques d'avui, i posar de relleu un petit defecte de sintaxi que no entela la valor de l'obra artística.

Ho rebenten tot, no respecten cap prestigi, però, una vegada trossejats els homes que fins avui ocupaven els altars de la nostra devoció, es troben amb què han de deixar-los buits, car la seva generació d'una eixorquia sense precedents, està mancada de la potència necessària per a

donar al món els nous déus de la intel·ligència i de la cultura.

Sembla ben bé fet per a ells aquell proverbi casolà que diu: "El llegir els ha fet perdre l'escriure".

La kultura amb k, els ha assecat el cervell i el cor.

ENRIC TUBAU

UNA PROHIBICIO SINGULAR

Es evident que el món travessa una epidèmia de prohibicions. No farem pas una llista de les coses ridícules que cada dia es prohibeixen. La intromisió de l'Estat en la vida dels ciutadans és cada dia més paternalment empipadora.

Vegeu ara el que ha prohibit l'alcalde de Sant Giovanni, un poblet de l'Haut-Adige: l'idilli al balcó.

I no diríeu en nom de què ho ha prohibit? En nom de la higiene i de la moral.

UN HOME I UN LLIBRE

O un llibre i un home, avantposant l'obra al seu creador. Com vulgheu. Aquest llibre me l'ha enviat un amic per a què jo digui d'ell unes paraules. Aquest llibre ha anat a reunir-se amb altres que tenen el mateix destí, que han vingut a mi amb la mateixa finalitat, i que esperen torn en una tauleta auxiliar al costat de la on jo escric ara aquesta crònica.

A vegades trigo temps a parlar d'aquests llibres que m'envien els meus amics i que jo agraeixo profundament. Però, tard o d'hora, en parlo sempre.

Parlar de llibres, o escriure notes sobre llibres, és per a mi un dels goigs més vius i nobles que m'ofereix la vida. Aprofito totes les ocasions que se'm presenten per a parlar-ne.

Aquest que avui m'ocupa no és un llibre: és un llibret, un fascicle de presentació austera i severa. Es titula "Marginàlia diversa" i el signa Josep Maria Junoy. Josep Maria Junoy és un dels esperits més fins, més subtils, més selectes de Catalunya. No és un escriptor de paraules: és un escriptor de coses. De coses que sempre tenen un interès, una emoció, una bondat, una noblesa.

José Maria Junoy és l'home que ha sabut canviar, evolucionar, emprendre un nou camí. L'emprendre un nou camí és prova d'intel·ligència i de valentia. Beneïm aquesta intel·ligència, aquesta valentia, tinguem per a elles els més sincers elogis.

Moltes vegades; les més de les vegades, la conseqüència no significa sinó tossuderia.

L'obra de J. M. Junoy és polida, elegant, d'una autèntica distinció. El català que ell escriu és clar, precís, transparent, musical. El seu estil, d'una personalitat ben definida i acusada.

Que J. M. Junoy s'ha tornat catòlic? Això m'és indiferent. Jo he preferit sempre un catòlic sincer—quan, a més de sincer, ha estat intel·ligent—, a un fals republicà. Catòlic era Lleó Blay, i em sembla admirable i em traspasa d'emoció la lectura dels seus llibres. En canvi Rousseau m'ha semblat sempre un tipus abominable.

Aquesta "Marginàlia diversa" és, com indica el seu títol, un recull de notes, d'observacions plenes de sentit crític, d'agudeses, d'intel·ligència. A través d'aquestes notes al marge J. M. Junoy se'ns apareix com un escriptor del més pur, del més digne liberalisme. I com un home encès d'humanitat i de passió.

Dues coses, per damunt de tot, preocupen J. M. Junoy. Dues coses que avui, en la nostra vida, han devingut dos problemes: la intel·ligència i la bondat. Jo crec que no s'ha de demanar a l'home res més que aquestes dues coses que demana J. M. Junoy: intel·ligència i bondat, que són les que fan superior l'home. Al cap i a la fi, però, intel·ligència no és sinó bondat. I viceversa.

I escolteu, ara, per a què em doneu crèdit, la paraula encesa i clara de J. M. Junoy en "Marginàlia diversa".

Diu Junoy:

"Hi ha un idealisme terra a terra; hi ha un realisme amb ales. La bona qualitat del realisme depèn, en suma, de la idealitat de la seva matèria. La bona qualitat de l'idealisme depèn, a fi de comptes, del realisme del seu ideal. El veritable realista és un ferm idealista; el veritable idealista és un realista convençut.

— Un home vanitós és un home que s'escolta per fora; un home orgullós és un home que s'escolta per dins.

— L'home bo risca, moltes vegades, de passar per un home menys intel·ligent del que és en realitat. L'home sen-

se bondat té moltes probabilitats, en canvi, de passar per un home molt més intel·ligent del que és en realitat.

— La literatura—diu Sainte-Beuve— ens fa tornar molt millors del que som o ens fa tornar molt pitjors. El mateix podríem dir de l'amor. El mateix (cal, però, no convertir aquesta reflexió en una arma impura anticlerical), el mateix podríem dir de la religió.

— Hi tres estils: un estil de perfil; un estil de figura plena; un estil de tres quarts.

— Hi ha, hi ha hagut sempre, en el fons, entre el dolor i l'estètica—no gosàrem a dir entre el mal i la bellesa—, a despeses de la pobra humanitat caiguda, un terrible pacte secret de foc i de sang."

Aquestes són les idees de J. M. Junoy. I les passions. Les passions, tan bescantades pels moralistes de cartró—poden fer la superioritat d'un home. Sempre que siguin unes passions intel·ligents.

LLUÍS CAPDEVILA

SANT JOAN

Sant Joan de juny,
de foc i de flames;
alcem cel amunt
les gran flamarades,
saltem-hi a l'entorn
i fem-hi la dansa.

Cada flama un cor,
cada brasa uns llavis,
quan ens parlaran,
parlaran amb flames.

Duran l'esperit
de la terra mare,
sempre cel amunt
i recargolant-se.

Si acàs cel amunt
s'enlairen les flames,
dintre de la nit
lluiran més astres.

Cada flama un cor,
cada brasa uns llavis
i tot junt, estels,
dintre la nit clara.

Sant Joan de juny,
de foc i de flames,
alcem tots els cors
amb les flamarades;
saltem-hi a l'entorn
i fem-hi la dansa.

SALVADOR PERARNAU

DEL PIANO AL TENNIS

Els mestres de piano no estan gaire contents: el nombre d'alumnes els disminueix cada dia.

Abans, era una senyal de bona educació per a una noia que sabés tocar el piano. Els pares suportaven el suplici del solfeig—i els veïns també—perquè la noia pogués tocar el *Vals de las olas*, després del dinar de noces, i rebre les

felicitations més entusiastes de tots els que hi assistien.

Avui hi ha el recurs del fonògraf: és més còmode, més ximple i, fet i fet, més divertit. (A condició naturalment, que hom no posi discs de Miquel Fleta). I quant a les noies, completament guarides de les deliquescències romàntiques, en comptes d'esgargamellar-se inútilment amb el do-mi-sol-do, juguen al tennis, que és més sa.

UN QUE HA FET EL SALT

—La dona està ben creguda que faig exercicis espirituals

De l'homenatge a Vilumara

L'HOMENATGE A VILUMARA

Diumenge a mig dia va donar-se al restaurant del Parc un àpat d'honor al vell mestre escenògraf Maurici Vilumara.

Al voltant de la taula—o de les taules, car se'n varen emplenar unes quantes—prengueren seient amb Vilumara significades personalitats del nostre món artístic.

Allí veiérem Margarida Xirgu, Enric Borràs, Santiago Rusiñol, Amadeu Vives, Enric Morera, Salvador Alarma, Pere Coromines, Ignasi Iglésies, Enric Clarassó, Ramon Casas, Joaquim Montero, Antoni López, Josep Santpere, Francesc Madrid, Santiago Artigas i molts altres, la llista dels quals no cabria a aquestes columnes.

Això vol dir que tota la Barcelona intel·ligent i artista volgué acompanyar el mestre al seu dinar d'homenatge.

La justícia de la glorificació que rebia Vilumara van expressar-la amb eloqüència Enric Borràs, Margarida Xirgu, Lluís Masriera, Salvador Alarma, Ignasi Iglésies, el mestre Vives, Santiago Rusiñol, i Pere Coromines, als quals aplaudí sorollosament la concurrència.

Si més no, per la virtut que tingué la festa d'agermanar els artistes, hem d'agrair a Maurici Vilumara volgués per un moment aixecar tots els cors als nivells del seu, tan allunyat de les petiteses, que són el nostre pa de cada dia.

Salut, mestre, i que per molts anys pugueu tornar a ésser el punt de coincidència entre tots els artistes de Catalunya.

UN MÚSIC

Es un home que, només veient-lo una vegada, us imagineu que deu tenir algun càrrec important. L'espatlla corba li decanta el cos una mica endavant, com una canya vinclada a punt de trencar-se. Els ulls tapats, per unes grosses ulleres, li amaguen un tros de cara negrosa i els vidres fan l'efecte de dues taques.

La vida errant d'aquest home anant pel món per aprendre alguna cosa, l'ha portat a estudiar la música. Empès per la corrent de romanticisme, i com que tothom estava amb la riulla als llavis, va triar, per a fer més soroll, la guitarra. Aquesta afició, que la té com pa beneït, l'excusa d'anar a ciutat i pot divertir-se reclòs en la solitud de casa seva.

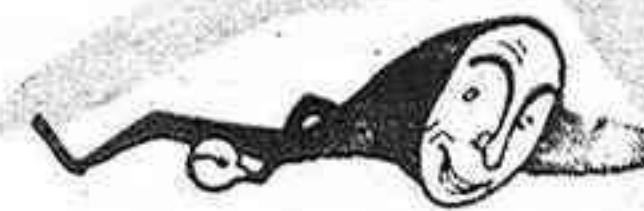
Les cançonetes, tocades amb la guitarra i acompanyades amb la seva veu, li fan sentir admiració perquè hi posa seny i voluntat. Amb les seves pretensions d'home que sap el que es fa, procura als qui l'escolten, encomanar-los una mica del seu art. Això l'ha temptat de donar algun concert com un rodamón que va de poble en poble.

La seva figureta disminueix, assegut dalt d'una cadira i sembla un ocell arrupit. La mà a la corda i l'orella atenta, arrenca els sons amb aire d'incomprens que s'esmuny per la cambra com un dring d'aigua apagat.

El concert segueix amb mostres de satisfacció dels oients, i, seguint el curs del programa, arrenca una cançó estranya que ningú no entén, amb una veu tan fosca i escardada que, en anar per acabar, el públic esclata en una riulla de mofa que al pobre músic el fa tornar groc. I els homes, en comentar-ho, diuen:

—A aquest músic el perd la veu.

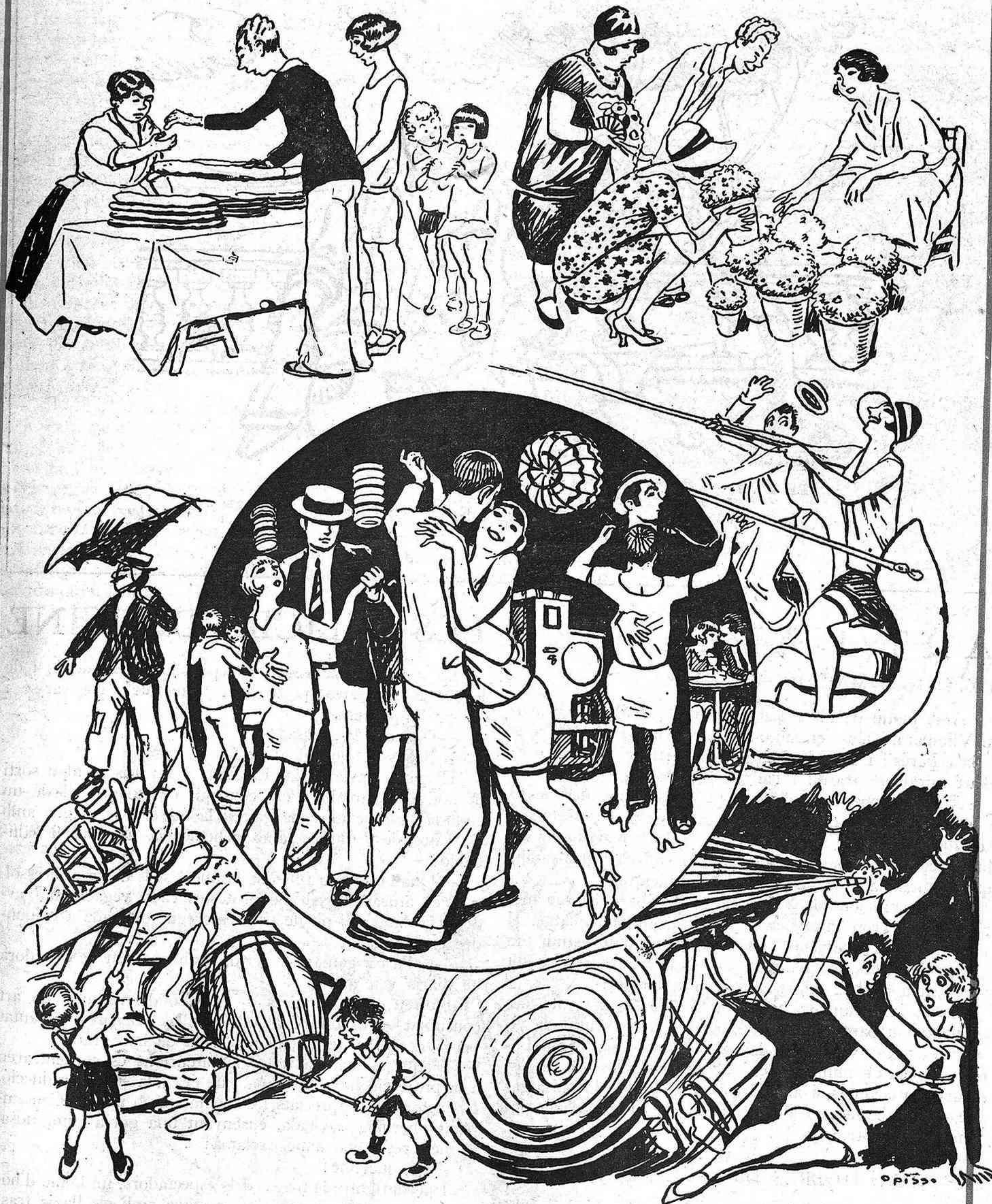
POMPIUS

ASIMETRIA

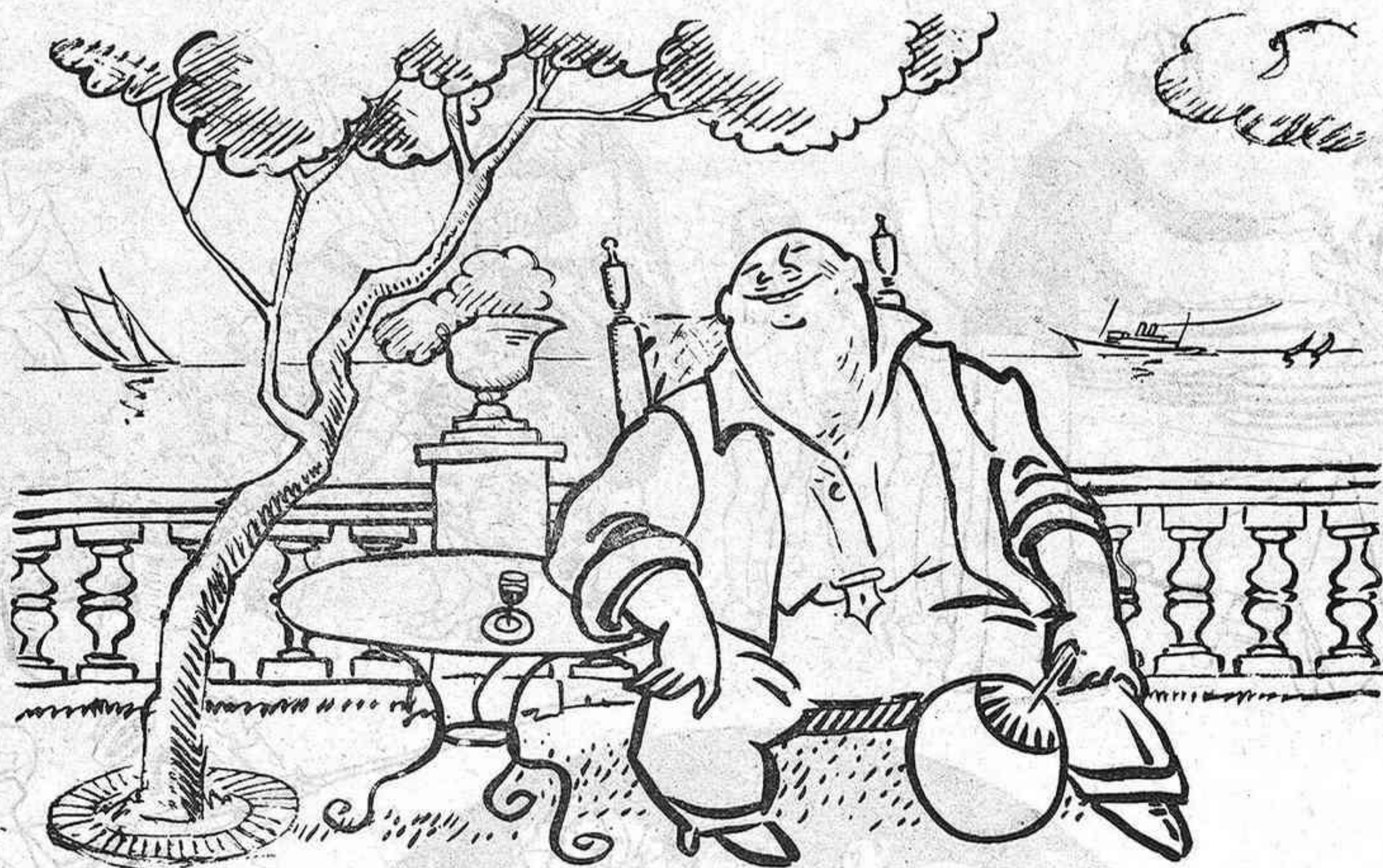
Hi ha persones que tenen realment molt temps per perdre. Un dels nostres contemporanis s'ha divertit examinant la Venus de Milo, des del punt de vista anatòmic. Ha constatat que els seus ulls i el seu nas no són completament simètrics: es desvien set mil·límetres a l'esquerra.

Ha generalitzat les seves recerques sobre l'espècie humana i, de les seves mesures resulta que cada u de nosaltres té un braç més llarg que un altre, o una cama més curta. Som asimètrics. Ja no ens mancava més que això!

PANORAMES D'ISTIU

Volent-se fer passar la calor, hi ha qui fuig del foc per caure a les brases.

TE RAO

—No sé com hi ha gent que va al Pol, quan aquí s'hi està tan fresc!

ART I ARTISTES LES DELICIES DEL CINE

EXPOSICIO MAURICI VILUMARA

Amb motiu de l'homenatge al gran escenògraf Maurici Vilumara, s'han fet, simultàniament, una exposició a la "Sala Parés" i una altra al "Círcol Artístic"; la primera d'art purament teatral i l'altra de paisatges.

No pretenem descobrir, ara un artista que, des de fa molts anys, encarna en sí l'escenografia catalana essent heretiu directe del que fou son mestre, Soler i Rovirosa, i les produccions del qual ha pogut admirar tot el nostre públic que segueix la vida de nostre primer teatre.

Les decoracions de Vilumara tenen, apart del seu mèrit artístic, prou gran per a justificar un homenatge, el valor de vers documents, doncs són fruit d'un estudi tan a fons dels llocs, ambients i èpoques que només un erudit de l'alçada d'ell és capaç de portar a terme.

Avui, ja, Vilumara ha passat a ésser una figura tan eminentment barcelonina que ningú no està excusat de visitar les dues exposicions de què parlem. A la "Sala Parés" veureu en miniatura ço que en gros s'ha vist als escenaris barcelonins, i al "Círcol" una tanda de paisatges que, si no tingués ço altre, n'hi hauria prou per fer-nos admirar el mestre.

EXPOSICIO D'OBRES DE PERE BLANES

A Palma i als locals de la Societat "La Veda", s'ha fet, darrerament una exposició de les pintures del malaurat artista Pere Blanes Viale, mort fa un any, i que, llevat de les fetes per l'Anglada i Bernaregi, constitueix un dels èxits artístics més sonats a l'Illa.

BORIÉL

La gent es divertia de la reputació del bordegàs i de les seves protestes, però aviat començà a enervar-se i llençar impropis:

—Doneu-li la grossa!

—Bagassa! Porta'l al llit!

El piano havia parat. Es tornà a fer fosc, i algú sortí de nou a la pantalla. Però com que el nen no callava, un ciutadà pinxesc mirà de gairell la mare, i es cregué amb el deure de formular amb vehemència un consell saludable:

—Quan es tenen fills que bramen, se'ls deixa al bressol.

Per aturar l'assalt de protestes cada vegada més ardent, la dama del pit de pera es cregué obligada a respondre enèrgicament:

—Calla tú, gamarús!—cridà amb una veu de venedora de diaris veterana.

S'oïren alguns xiulets — sempre donats amb un art consumat—com també algunes rialles. Després, espantat per l'energia maternal, el nen callà de bon grat.

D'aquesta manera, totes les atencions es concentraren a la projecció de la pel·lícula, que era una super-producció. Els actors eren apreciats i comentats amb passió. Contemplant l'heroïna escotada, ensenyant una gorja sumptuosa, el meu veí i nou amic exclamà:

—Ai, què tinc!

I perdut entre la massa dels espectadors, un home d'honor, veient el rival que s'hi acostava amb els llavis traspuant sensualitat, no va poder contenir-se i exclamà:

—Apa fart!

El fum del tabac ordinari esdevenia més dens per moments. El film continuava la seva llarga cursa de 1.500 metres. La sala esperava l'inevitable cop de teatre.

Però heus aquí que tornen a encendre els llums, aca-

bant-se la primera part. El temps just que necessita l'operador per posar la nova pel·lícula, i tornen a apagar-se els llums. Els cridaners no tingueren temps de reprendre.

Tot de cop, un crit, un crit a la vegada violent i ofegat, s'escampà pels àmbits del local seguit d'una rastellera de positivismes:

—Com xeringa aquest marrec!

Contestà una rèplica convincent, feridora, peremptòria:

—Que no us havia passat mai, quan éreu petit?

Nou silenci. Tothom va reconèixer que aquella veu era la d'aquella dona que donava el pit al nen. El que s'havia exclamat era el del seu costat, que s'aguantava el nas entre l'índex i el polze. Decididament, sigui a l'edat que sigui, hi han coses, el contacte de les quals es molestós.

Les rialles no paraven, i després començaren les indirectes dirigides a la dona, la qual contestava amb un gest de menyspreu; alçant les espatlles. Després, cordant-se la bata, i agafant la seva progenitura, es va dirigir cap a la porta. En arribar-hi, es va girar en rodó, llençà un cop d'ull incandescent sobre els que se'n reien i mofaven, i cridà:

—M...! El que vulgui res, que surti!

I sortí, tancant la porta estrepitosament, com si algú l'estirés des de fora. Les rialles aprovaren l'encoratjament d'aquella dona esverada.

Un vailet que venia caramels i bombons suats, passà quatre o cinc vegades entre la fila de seients i els genolls dels espectadors, provocant nous crits. El meu veí volia manifestar el seu enuig, però com que els comentaris sobre aquest incident els trobava fàcils o desplaçats, s'accontentà amb llençar entre els seus dos peus enormes una

escopinada de més, eixamplant el petit llac de saliva que s'havia format al seu dessota, i que si jo no hagués conegut de què provenia, m'hauria pensat que algú del darre- ra havia rigut una mica massa.

—Calleu!

Era l'última part, amb l'eterna persecució i l'angoixa que desencadena inevitablement, amb el càstig del culpable, el clàssic petò final... i la fi.

* * *

La massa d'espectadors s'escorregué cap al carrer, per la canal de les portes, acompanyada per la boira formada pel fum del tabac baratet. El meu veí i nou amic, que caminava davant meu, em demanà si m'agradaria dedicar-me a l'escena muda. Quan s'innovà que era periodista, em mirà amb ulls desmesuradament oberts, fent-me preveure que l'estima que per mi sentia s'havia transformat en admiració. M'allargà una mà humida i plena de durícies, tot preguntant-me:

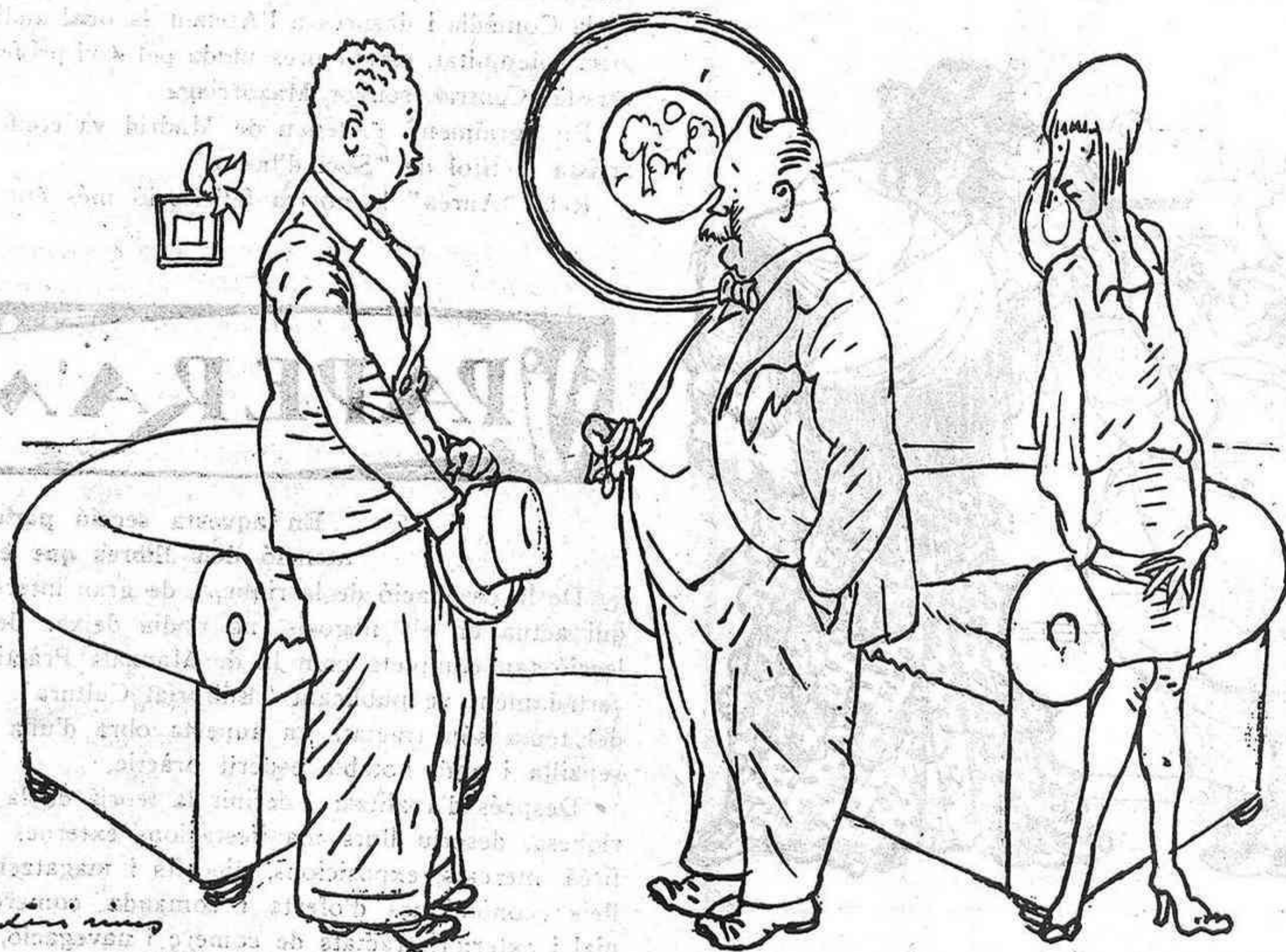
—Ens tornarem a veure?

—Així ho espero. Tornaré la setmana que ve.

En ésser prop de la porta vaig llençar una ullada dintre la sala. Una dona encara dormia en un seient de la segona fila. Era evident que no havia vist res de la pantalla, ni havia oït el que havia passat, ni el soroll que feia la gent, desfilant cap a fora per sobre d'un entarimat ple de clofolles d'avellanes i cacauets. Dormia, i segurament que ja es cuidaria de despertar-la qualsevol empleat.

De tots els espectadors, fou potser l'única que no sortí desillusionada d'aquell cine, i no hi ha dupte que l'endemà va tornar-hi com si tal cosa.

VELL FAUNE

ACLARIMENT

—La meva filla portarà al matrimoni 30.000 duros.

—Com a dot o com a indemnització?

TELÓ EN LAIRE

NOVETATS

Antoni Gimbernat, en la nit de la seva funció d'honor, hi estrenà una òbreta en dos actes: "Nit de boira". És un conte anglès escenificat amb certa gràcia. El diàleg, literàriament, una mica baix de to, però correcte. Si bé té algunes escenes una mica lentes, en conjunt, aconsegueix interessar el públic.

L'obra serví, però, per a què l'homenatjat lluis les seves facultats d'actor còmic, elegant i seriós, és a dir, una mica a la manera britànica d'avant-xarlot.

No cal dir que tingué molts i ben guanyats aplaudiments.

BARCELONA

"El roser de les tres roses", de Linares Rives, no cal que asenyalem—ja ho traeix prou bé el títol—és una de les obres més cursis d'aquest autor. Literatura d'aquesta que vol ésser fina, agradable a les senyores i que té més a veure amb l'art del perfumista que amb el del dramaturg o del poeta.

En canvi, en el mateix teatre i la mateixa companyia representà en la funció a honor de Josefina Díaz, "Casa de nines", d'Ibsen. La companyia fa l'obra amb tota dignitat i Josefina Díaz aconsegueix fer una Nora voluble i deliciosa, als dos primers actes, i plena d'una punyent intensitat al darrer. També fa una notable creació Manuel Díaz González, en el paper del doctor Rank.

El públic, més nombrós que intel·ligent, no entengué l'obra. Aplaudí, però, per simpatia a l'actriu.

MORA GÓ

LA BONAVENTURA

—¿Quieres que te diga el nombre de la mujer que se muere por tus pedazos?

—No, gràcies. Dissortadament ja fa vint anys que me'l sé de memòria.

ELDORADO

Dues estrenes:

"Sinrazón", de Sánchez Mejías, és un drama amb certs atreviments psico-analistes. Tot plegat fa massa baf de clínica, però, en moltes estones, aconsegueix emportar-se'n l'atenció del públic. La gent deia que, per ésser l'obra d'un extorejador, estava força bé.

L'altra estrena és "Los Gonzalones", del senyor Guzmán. Un drama realista que vol ésser molt teatral, però, que, en realitat, és molt pobre de recursos, d'enginy i de diàleg.

La interpretació d'ambdues obres, ben discreta en conjunt.

COMIC

Estrena de "Màs que Paulino" i comiat de la companyia Alba-Bonafé.

"Màs que Paulino" és una sèrie de quadros bascos, uns dramàtics i altres grotescos, fets, generalment, amb un realisme que es decanta al mal gust. L'obra sembla escrita només que per explotar el nom del cèlebre boxador.

Sortosament, a la sala hi havia molts amics dels autors.

NOVES

Enric Borràs, amb la majoria dels elements que han treballat a Novetats aquest hivern, comprès Joaquim Montero, ha sortit de "tourné" per Catalunya, portant repertori de teatre català. Li desitgem molts èxits.

Emili Vendrell, que fins ara, junt amb Caballé, compartia l'empresa de la companyia, diu que no vol ésser mai més empresa i que està decidit a separar-se del popular baríton.

Santiago Rusiñol ha rebut una forta quantitat per tal d'autoritzar la filmació de "L'auca del senyor Esteve". Ens n'alegrem.

La gentil dansarina catalana "Aurea" acaba d'assolir un èxit sorollós a Madrid. Fou aclamada molt justament al teatre de la Comèdia i després a l'Ateneu, la qual audició revestí una gran solemnitat, essent presentada pel savi professor de la Universitat Central, senyor Mazorriaga.

En agraïment, l'Ateneu de Madrid va conferir a la genial artista el títol de "Soci d'honor".

Rebi "Aurea" la nostra felicitació més entusiasta.

BOB

PAPERAM

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

De la circulació de la riquesa, de gran interès per a tothom qui actua en els negocis, no podia deixar de parlar-ne col·lecció tan completa com la de Manuals Pràctics, que tan encertadament ve publicant "Editorial Cultura". Tots els aspectes del tema són tractats en aquesta obra d'una manera clara i senzilla i amb notable esperit pràctic.

Després d'analitzar i definir la teoria de la circulació de la riquesa, descriu llurs manifestacions externes com són canvi, fires, mercats, exposicions, dipòsits i magatzems, parla de les lleis econòmiques d'oferta i comanda, comerç interior, colonial i exterior, tractats de comerç i navegació, legislació aranzelària, moneda, numerari, efectes de comerç, bancs, borses, el crèdit i les seves variades manifestacions, etc., formant en conjunt una obra excellent, completa i documentada, la utilitat pràctica de la qual no tardarà en ésser reconeguda per tothom.

ALPHA

FUTBOL

Diumenge a l'“Olimpo” de Les Corts es celebrà una gran festa de comiat i benefici al que fou, durant molts anys, eix de l'equip blau-grana.

No cal dir que a retre comiat al voluminós i simpàtic mig centre, al propi temps que a dipositar el seu gra de sorra —o un totxo, segons— per a què es faci una altra caseta, hi acudí tota l'afecció en pes.

Sancho ha estat entre els futbolistes el mateix que el seu “tocayo” que immortalitzà el “Quixot”. Home prudent i humil, no ha envestit mai cap molí de vent, ço que vol dir que ha sabut aguantar-se dins el seu mitjà. Don Quixot es gastà la seva renda amb llibres de cavalleria i aventures espeterrants per aquests món de Déu. Molts companys de Sancho han malgastat moltes pessetes en “juergas” i altres derivats; alguns, que no eren, abans d'ésser “asos” de la guitza, ni tristos manobres, han volgut esdevenir, de cop i volta, grans senyors, i, com a tals, dedicar-se al negoci, i, com que el de més “pos-tín” és el d'automòbils, molts ex-mitjos fadrins, o aprenents, abandonaren, tan prompte el seu cognom i figura aparegueren als diaris, el propi ofici per a dedicar-se al que permetia portar coll i corbata i un sis cilindres als dits.

I aquests, quasi tots, el dia que acabín les forces per a fer córrer la bala, no sé de què faran bullir l'olla.

En canvi, Sancho només ha gastat sabates el dia de festa; amb coll planxat no l'hem vist mai. Al bon home, els fums no li pujaren al cap; en comptes de dormir cada dia fins a la una, es llevava d'hora i cap a l'obra a plantar totxos. Quan amb els guanys del futbol arreplegà un capitalet, s'establí de l'ofici i començà a pujar casetes. I així, anant fent, esgarrapant del futbol i guanyant-ne en el negoci, Sancho ha conquista la “Insula” somniada; avui és tot un burgès i un bon propietari.

El partit de comiat segurament que li ha valgut com l'ingrés d'un soci capitalista al negoci.

I a aquest home, els seus companys el miraven de reüll perquè no portava pantalons “Oxford” i barrets avellutats.

Dintre poc temps, però, se'l miraran amb enveja.

En el partit d'homenatge a Sancho, lluitaren el “Barcelona” i l'“Europa”. Els campions foren batuts pels sots-campions per 5 a 3.

No cal dir que aquest resultat té el melic arronçat a tots els socis, i els ha fet recordar amb pànic la propera edició de la final. Els homes del “Barça” estan desconsolats; l'equip blau-grana és un cotxe que ha d'entrar al taller a què l'ajustin.

I com que d'ací a la final no hi ha temps, es pensa fer el més a propòsit per a quedar bé: no anar-hi, excusant-se amb què foren massa maltractats en les primera i segona rondes.

I, fent-ho així, es pot aixecar la veu sense perill de què et tapin la boca.

CICLISME

Dissabte al Velòdrom hi hagué curses. I no va ploure. Es estrany, oi?

El públic es va divertir, doncs tant els “pisteros” com els “routiers” s'ho feren a tall de carreter.

El “match” de clubs el guanyà la “A. C. Montjuich”; el

traçat de persecució, Zenón; la persecució, el mallorquí Pons, i el “Criterium dels routiers”, Valent.

En aquesta última prova es donaren varies primes de 25 pessetes. I hi havia que veure com treien la llengua per arribar primers! A Borràs se li allargà tant, que després li feia nosa, doncs li pegava cops al manillar.

BOXA

Dimarts, a la “Beta”, varen tenir lloc les semi-finals dels campionats d'Espanya de Boxa “Amateur”.

Es repartiren castanyots per al pare, la mare, la sogra, la minyona, els nens i l'oncle d'Amèrica.

El públic s'engrescà amb tantes pinyes i tants queixals esquerdats.

Heus ací els combats que tingueren lloc:

Latorre II bat Veà per estat agònic, al tercer assalt.

Rodrigo venç Marugan per punts.

Estruch venç Latorre I també per punts.

Aguilar va enviar Herèdia al primer “round” al Paradís dels somnis.

Campuzano, el famós hispano-argentí, va resultar més lent que aquell escamot de soldats que fan la instrucció en “Los sobrinos del Capitan Grand”, no convençé gaire, doncs s'esperava que es menjaria Martínez a la brasa, i, tot plegat, “mucha planta, pero poca uva”.

Com a cafè, copa i cigar, els organitzadors serviren al respectable i mai prou lloat i respectat, etc., etc., els combats Molina-Esplugas, Giménez-Corella, en els que vengeren els citats en primer lloc, i Aparicio-Campos, el qual fou fallat taules.

JEPET

HOMENATGES ESPORTIUS

La víctima.—Gràcies, company; m'heu enfonsat una costella, però estic content perquè això em valdrà un homenatge.

Quan Francesc Madrid va actuar de padri del districte V de la nostra ciutat, batejant-lo amb el nom de "Barri xinès", hom va somriure creient-ho una portuguesada.

Realment, per aquells temps no hi havia motiu que justifiqués semblant renom; però és que Francesc Madrid pressentia el que havia de succeir alguns anys després.

Avui Barcelona pot presumir el seu barr xinès sense temença de què ningú no dubti de la seva autenticitat, car no fa gaires dies la policia va detenir dos compatriotes de Xang-Tso-Lin (a. c. s.), els quals vivien respectivament al carrer de Montserrat i al de Guàrdia, dedicats a explotar sengles cases de disdipeses exclusives per a llurs paisans.

Amb això ja ho sabeu, quan volgueu experimentar la sensació fonament cosmopolita de topar-se per un carreró fosc amb algun fill del cel, podeu anar pel barri de les Drassanes, anant amb compte de no confondre els xinesos amb els toreros; car si bé és veritat que un i altres porten cua, cal fer constar que els col·legues de "Cagancho" la tenen més curta.

Aquell inefable Pare Vallet que va trobar estreta la Companyia de Jesús i anà a Roma per divorciar-se'n, ja torna a rodar per aquests móns de Déu, disposat a plantar una botiga espiritual per al seu compte.

Com que els catalans tenim tan aferrat l'esperit d'imitació, no tindria res d'estrany que, en veure que el negoci li va bé, algun altre capellà li fes la competència fundant uns altres Exercicis per a guarir les ànimes més ràpidament i amb més eficàcia.

Per tal d'evitar aquest contraten.ps, li recomanem cuiti a treure patent d'invenció.

A Montjuich es va celebrar un aplec de mainada, amb motiu de la festa de l'arbre i de l'ocell.

Als petits se'ls va predicar l'amor als fruits de la terra i als animallets de l'aire que alegren la vida camperola amb llurs cants i deixen caure records inesborrables damunt dels viants de les Rambles.

Pel que toca als arbres, els infants es van deixar convèncer; però pel que fa referència als pardals, ja no tant. Sembla que els hi tenen molta malícia, perquè quan llurs pares s'assabenten de les malifetes de la mainada, gairebé sempre resulta que els hi ha referit un ocell.

I és allò que es diu: "Amor con amor se paga".

L'enginyer Josep Ignasi Miravet va donar una conferència a l'"Ateneu Obrer" sobre els "Aprofitaments hidràulics a Catalunya", a la qual van assistir, entre altres moltes persones, una colla de taverners.

En sortir de l'aacte, un d'aquests honorables industrials va dir que, en matèria d'aprofitar l'aigua, ell podia donar lliçons a tots els enginyers del món.

La "Societat Protectora d'Animals i Plantes", en assabentar-se de les darreres disposicions dictades per l'autoritat, reglamentant les curses de braus i ordenant que els cavalls portessin un "peto" protector, ha felicitat amb entusiasme al ministre de la Governació. Ens sembla molt bé, però trobem que la "Protectora" s'acontenta amb poca cosa. No hauria de donar-se per satisfeta fins que les curses es fessin sense cavalls; tot el més amb bicicletes.

Un diplomàtic anglès que es trobava a Milà, fou agredit per un escamot de feixistes.

Està bé que Itàlia retardi el pagament del seu deute de guerra, però que tracti els "anglesos" a cops de puny, ja és una mica massa!

L'empresa del teatre Olympia fa circular pels carrers de Barcelona un cuirassat que anuncia la revista "Kosmópolis".

Quan a Ginebra es tracta de limitar els armaments navals, potser resulta temerari exhibir una artefacte com aquest.

Nosaltres, com a bons pacifistes, donem el crit d'alarma.

Altra vegada es troba a Barcelona l'home-mosca, aquell que, per no res, s'enfila fins al capdamunt.

Vagi amb compte, perquè en aquests moments hom inicia una ofensiva terrible contra les mosques i, a vegades, paguen justos per pecadors.

A. G., Palamós: Aquesta malícia que demostreu tenir als pianos de maneta, creiem que no està prou fonamentada; en canvi, l'altre treball us ha sortit bé i el publicarem.—A. G.: Les vostres "incongruències" són massa llargues. El primer que ha de procurar un escriptor, és dir coses interessants i noves; altrament, no fer-se pesat, i vós desconexeu aquests preceptes.—A. A.: Dissortadament, avui es consideren intangibles certes persones amb les quals vós hi féu brometa. Ho sentim molt, perquè el vostre treball té certa gràcia; però, sabent per endavant que no l'han d'autoritzar, fóra innocent enviar-ho a les caixes. Procureu fer altres coses del mateix to, esquivant els perills de la censura.—J. M.: Suposem que per a vós tindrà el mateix veure el vostre treball a L'ESQUELLA com a "La Campana"; el cas és que surti, oi? Doncs, probablement sortirà a "La Campana", que no hi ha tantes empenes d'original. Els versos, però, és ben segur que no sortiran en lloc. Els trobem massa primers.—M. B., Tarragona: Ens voleu creure? No us hi capfiquen amb les modes femenines; fan rodar el cap a qualsevol. Cerqueu un altre tema que pugui inspirar-vos coses més originals, i, si està millor que el treball darrerament rebut, el publicarem.—A. de G.: Home, per ésser la vostra primera producció, us direm la veritat; no està bé. Llegiu força, i trigueu tant com pogueu a escriure. Tingueu en compte que la producció literària és el fruit de l'home de talent, i els fruits verdosos és millor no collir-los.—J. M. M. R.: Entra en cartera, per més que no és allò que es diu una cosa de l'altre món.—C.: Es molt possible que ho veieu publicat a "La Campana", per més que l'assumpte ha perdut actualitat.—J. F. G.: Us diem el mateix que a l'anterior.—F. P., Manresa: El vostre treball no tindria tara, si no fos tan llarg. Així i tot, el servem per a publicar-lo quan l'espai ho permeti. Envieu altres coses de més reduïdes dimensions.

AQUEST NUMERO HA ESTAT

REVISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA.

Impremta L'Esquella La Campana al Cn. 8, Barcelona

PERE COROMINAS

J. PUIG I FERRETER

La Mort d'En Joan Apòstol

Vida interior d'un escriptor

Preu: 3 ptes.

Preu: 4 ptes.

SANTIAGO RUSIÑOL

Màximes i mals pensaments

Pensa mal i no erraràs

Preu: 2 pessetes

Obres de "C. GUMA"

Fruyta del temps. — Colecció de poesias, formant quatre tomes titolats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa y Fruyta madura</i> ; segona edició il·lustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts.	2'40	¿Colòn o Carnestoltes? — Ensarronada còmica municipal; il·lustració de M. Moliné	0'60
L'amor, lo matrimoni y'l divorci	0'60	Pelegrins a Roma. — Viatje bufo-tràgic en vers, il·lustr.	0'60
Del bressol al cementiri	0'60	¿Per què no's casan los homes? — Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Buscant la felicitat	0'60	¿Per què no's casan las donas? — Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Petóns y pessichs	0'60	La salsa del amor.	0'60
Barcelona en camisa	0'60	Lo món per un forat. — Humorada en vers, il·lustr.	0'60
Lo deu del sigle	0'60	De la Rambla a la Manigua. — Aventuras d'un reservista, il·lustrada	0'60
¿Home o dona?	0'60	Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba, il·lustrada.	0'60
La dona nua (jMoralment)	0'60	Un casament a proba. — Humorada en vers, il·lustrada	0'60
Tipos y topes (Colecció de retrats)	0'60	La senyora de tothom. — Humorada en vers	0'60
¿Guerra al cólera! Instruccions pera combatrel.	0'60	Lo libre de les cent veritats. — Edició il·lustrada.	0'60
Cla y català. Llissons de gramàtica parda	0'60	El pecat de Eva. — Humorada en vers, il·lustrada.	0'60
Don Quijote de Valldarca	0'60	Agencia de matrimonis. — Humorada en vers, il·lustr.	0'60
¡Ecce Homo! Monòlech en un acte y en vers	0'60	Entre faldillas y pantalons. — Humorada en vers, il·lustrada.	0'60
Filomena. — Viatje de recreo al interior d'una dona	0'60	Sota la parra. — Colecció de cantars	0'60
Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán	0'60	Mil y un pensaments. — Colecció de màximes y sentiments.— Un tomo de unas 100 pàgines	(agotada)
Sobre las donas. — Polémica entre C. Gumá y Fantástich	0'60	Lo Rosari de l'Aurora. — Album humorístich, ab caricatures	(agotada)
Vuyts y nous. — Ab lo «retrato» del autor	0'60	Gos y gat. — Juguet còmic en un acte y en vers	(agotada)
20 minuts de broma. — Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats <i>Tres micos y Un cessant</i>	0'60	Un cap-mas. — Juguet còmic en un acte y en vers	(agot.)
La Exposició Universal. — Humorada agre-dolsa	0'60	Lo pot de la confitura — Colecció de poesias	(agotada)
Una aventura de amor. — Il·lustrada per M. Moliné	0'60	Cura de cristiá. — Juguet còmic en un acte y en vers	(ag.)
Cansóns de la flamarada. — Un tomo de 128 pàgs.	1'50	Guia còmica de la Exposició Universal. — Un tomo de 100 pàgines, ab un plano y varis dibuixos	(agot.)
La primera nit. — (<i>Impresions de un nuvi</i>)	0'60	Una casa de dispesas. — Juguet còmic en un acte	(agot.)
Lo dia que'm vaig casar. — (<i>Impresions d'una nuvia</i>)	0'60	Ensenyansa superior. — Juguet còmic en un acte	(agot.)
Drapets al sol. — Escàndol humorístich, il·lustrat	0'60	¡Abaix lo existent! — Disbarat còmic en un acte	(ag.)
Quinze dies a la lluna. — Gatada en vers, il·lustrada	0'60	L'amor es cego. — Juguet còmic en un acte y en vers	(ag.)
Ni la teva ni la meva. — Comedia en 3 actes y en vers	2'40	Lo Marqués de Carquinyoli. — Juguet còmic en un acte	(ag.)
Un viatge de nuvis. — Humorada en vers, il·lustrada	0'60	Jesús Maria Joseph! — Juguet còmic en un acte	(ag.)
¿Quina dona vol vostè? — Humorada en vers, il·lustr.	0'60	¿Com se pesca un marit? — Humorada en vers, il·lustrada.	(ag.)
Lo primer dia. — Juguet còmic lirich, en un acte	20		
Art de festejar. — Catecisme amorós, en vers, il·lustrat per M. Moliné	0'60		
Guia del concubinat — 2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60		

NOTA.— Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaixes.

REFLEXIONS

—I pensar que la Baker quan era al poble no tenia ni}camisa
per a posar-se!